

Модерн

урок мистецтва
в 9 класах
Вчитель: Андрєєва Ж.В.

Пригадаємо

- У мистецтві на зламі століть не було єдиного панівного стилю, воно ознаменувалося спалахом цілої низки новаторських художніх стилів, які згодом об'єднали загальною умовною назвою — **модернізм**. Цей найцікавіший і наймасштабніший рух панував протягом першої половини ХХ ст. у вигляді багатьох нових форм творчості, у яких взяв гору вільний погляд і творча інтуїція митця, що змінює світ на свій розсуд, дотримуючись особистих вражень, ідей, уявлень, а не класичних традицій.

Модернізм характеризується безперервним пошуком нових оригінальних ідей, оновленням художніх форм, затвердженням їхнього пріоритету над змістом. А змістом художнього твору стає формоутворення, яке викликає естетичні почуття й емоційні переживання. Це був своєрідний бунт проти реалістичного сприймання світу.

Мистецтво модернізму відкидало всі традиції і канони й стверджувало право на існування будь-якого засобу вираження індивідуальності автора.

- **Арнуво** (з фр. «нове мистецтво») — назва стилю модерн у Бельгії та Франції (за назвою магазину-салону, що відкрив у Парижі Семюел Бінг).
- **Сецесіон** (з нім. — вихід, віддалення), або сецесія — назви стилю модерн в Австро-Угорщині, а також у Західній Україні. Походять від назви творчого об'єднання художників, архітекторів, дизайнерів.
- **Югендстиль** (з нім. «молодий стиль») — назва стилю модерн у Німеччині, що походить від назви журналу, який пропагував нове мистецтво.

- Точної дати виникнення модерну немає, але його появу пов'язують із відкриттям у Парижі виставки в «Салоні знедолених» (1863).

- Джерелом натхнення для пошуків стала **природа**. Представники модерну зверталися до примхливих біоподібних форм, плавних хвилястих ліній, асиметрії.

Графіка модерну

Значний вплив на розвиток модерну справила графічна творчість чеського митця **Альфонса Мухи** (1860-1939), який створював календарі, марки, театральні афіші та костюми, працював дизайнером ювелірних прикрас, інтер'єрів

«Пори року» А. Муха

Універсальністю обдарування, глибоким знанням традицій, своєрідністю трактування стилю модерн вирізняється графічна спадщина **Георгія Нарбута**.

Митець працював у царині силуету, шрифтової композиції, книжкової ілюстрації, геральдики, естампа; був творцем українського державного герба, печатки, банкнот, марок.

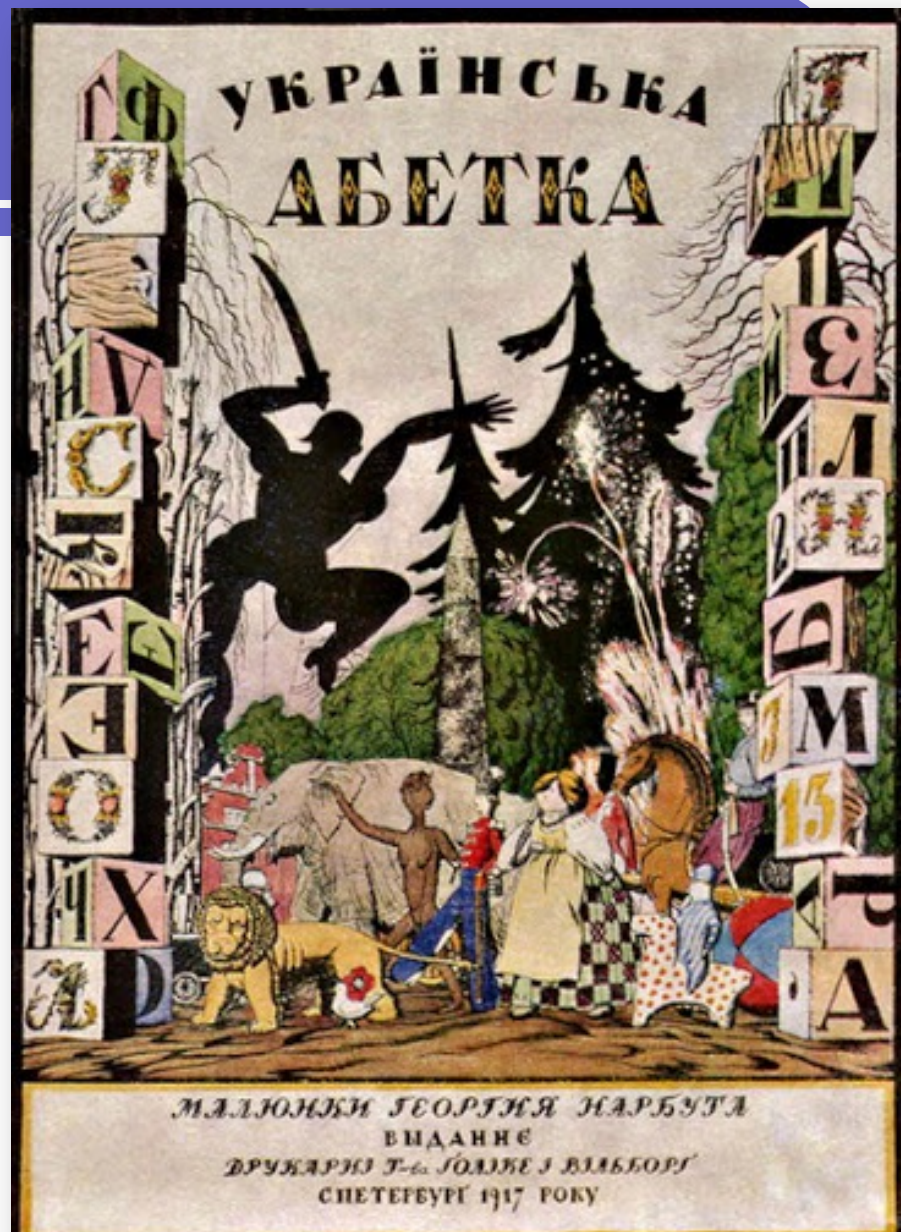

Ілюстрація до «Енеїди» Івана Котляревського

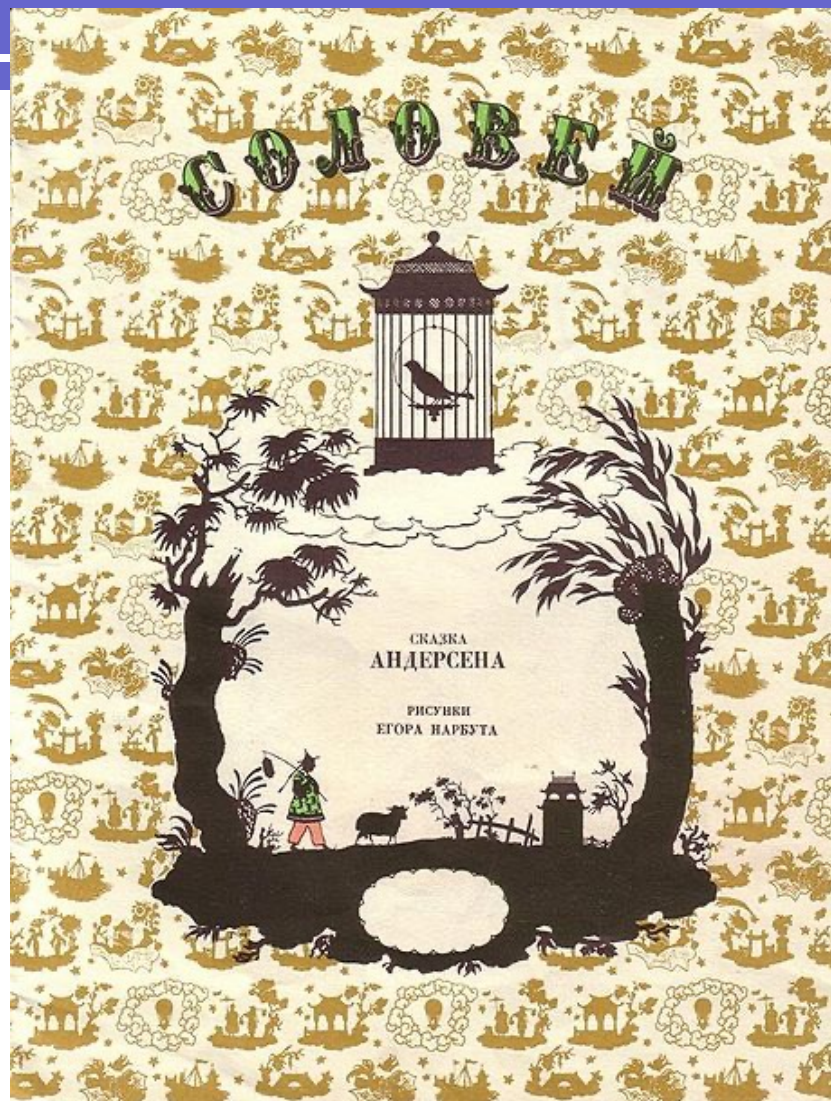

Обкладинка журналу

Георгій Нарбут. Українська абетка
(обкладинка)

Перші українські марки у виконанні Г. Нарбута

*Проект герба
Української держави
(1918)*

- Визначним досягненням Нарбута і всієї української графіки є його «Українська абетка» (1917), в якій художник досяг граничної простоти й водночас вишуканості композиції, малюнка й кольору.

Українська абетка Нарбута

ГЕТЬМАН
ГОЛУБ
ГВИНТ
Гг ГГ

ЗІМА
ЗІРКИ
ЗАЄЦЬ
Зз ЗЗ

Нарбут оформлювачем банкнот української гривні доби УНР.

Банкнота 500 гривень. Аверс

Банкнота 500 гривень. Реверс

Банкнота 100 гривень

Цей випуск шагів 1918 року розроблений графіками Антоном Середою й Георгієм Нарбутом.

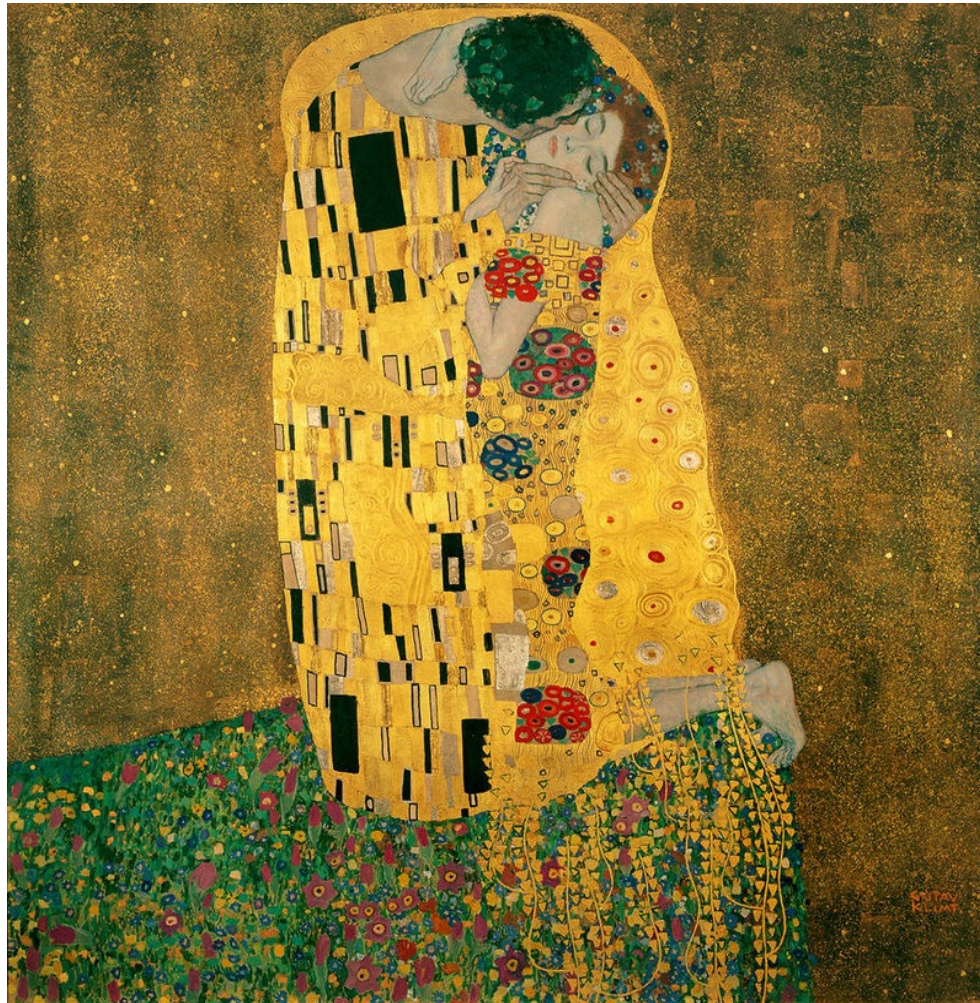

Живопис модерну

- **Густав Клімт** - найвідоміший представник модернізму 19 ст. Серед його робіт величезну роль грають жіночі портрети, часто досить еротичного характеру, та пейзажі. Його зображення виконані у витонченому стилі і орнаменті, де на перший план виходить дрібний візерунок з різнокольорових плям.

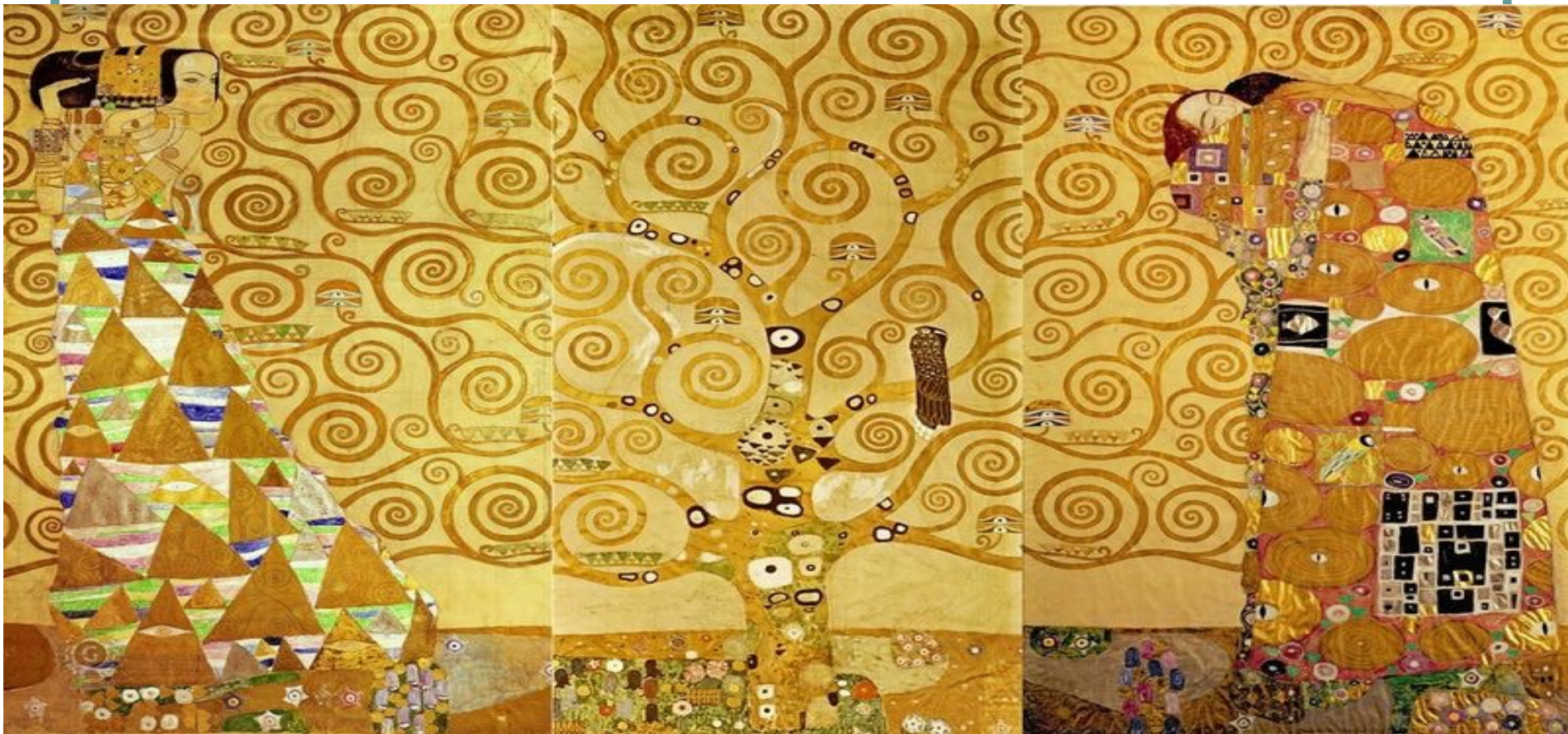

«Поцілунок» Клімта (1908-1909)

«Дерево життя» Клімта (1909)

Питання для самоперевірки

- Що таке модернізм та чим він характеризувався?
- Дата появи модерну?
- Що є джерелом натхнення художників модерну?
- В чому особливість архітектури модерну?
- Назвіть імена архітекторів стилю модерн.
- Чим вирізнялась творчість Георгія Нарбута?

Домашнє завдання

- Достатній рівень: Самостійно дослідити та віднайти елементи модерну в сучасній архітектурі.
- Високий рівень: Мистецький проект із презентацією «Модерн: школи, лідери, шедеври».

Зворотній зв'язок: Human,
ел.адреса: zhannaandreeva95@ukr.net